

Beretning for 2017

Disposition

1. **Indledning.**
2. **Sidste års generalforsamling**
3. **Medlemmer**
4. **Bestyrelsesarbejdet**
5. **Vedligeholdelsesarbejder**
6. **Fremtidens aktiviteter**
7. **Afslutning**
8. **Eventuelt- Indlæg til diskussion under eventuelt**

1.Indledning

Så er endnu et år gået og vi har traditionen tro indkaldt jer til den årlige generalforsamling i Visse vandværk, hvor vi vil orientere jer om lidt af det der er sket i 2017.

13-14 feb. 2018 kom det frem i medierne, at en stor undersøgelse viste at der kan være sammenhæng mellem nogle typer kræft og indholdet af Nitrat i vores drikkevand, selv ved koncentrationer som ligger langt under den gældende grænseværdi, er der forhøjet risiko for kræft i tyktarm og endetarm. Det skal siges, at vi fører en skarp kontrol med vores drikkevand og vi overholder alle nugældende krav til drikkevandet, men vi har nitrat i vores vand ligesom det er tilfældet med drikkevandet i stort set hele Aalborg Kommune. Vi er blevet spurgt, hvorfor vi ikke advarer forbrugere i Visse med henvisning til denne nye undersøgelse. Men det er vores fælles holdning, at så længe vi leverer vand, der har nitrat under myndighedernes gældende anbefalinger er der ingen grund til bekymringer. Vi tager naturligvis undersøgelsen alvorligt, men vi er ikke eksperter i sygdomme og hvad der forårsager dem, det er vi nødt til at vente på at høre fra myndighederne. Torben Sigsgaard, Professor ved institut for Folkesundhed på Aarhus Universitet og medforfatter til undersøgelsen, understreger også.

Citat "at der ikke er grund til at stoppe med at drikke vand fra hanen. Men professoren påpeger:- Vi skal passe på vores vand. Vi skal sørge for, at vi holder den høje kvalitet. Vi har en hel unik ressource i Danmark i forhold til andre lande."

Vi har vandværk i et område som er sårbart overfor nedsivning af diverse sprøjte gifte og nitrat. Vi bor på et kalklag som ikke har et beskyttende lerlag som de har andre steder, vi bor i det såkaldte nitrat bælte. Det har myndighederne, i vores tilfælde hører vi under Aalborg kommune, været klar over i mange år. Derfor har vi faktisk siden 1998, deltaget i og betalt til et omfattende vandsamarbejde i Aalborg Kommune, hvor vi i fællesskab har sørget for at opkøbe landbrugsområder og plantet skov, hvor der var risiko for nedsivning til vores grundvandsmagasiner samt i samarbejde med landmændene lavet aftaler om ikke at bruge sprøjtemidler og begrænse eller helt undgå gødningen, så vores grundvand ikke bliver tilført mere gift.

Nu skal man ikke konkludere alt for meget, men fakta er at vi ikke har haft stigning i Nitrat indholdet i vores 3 borer siden omkring år 2000, lige efter vi lavede vandsamarbejdet.

Hvis vi går helt tilbage til 1990 har vi ikke haft stigninger på 2 af borerne. Og ingen af borerne har nogensinde haft overskridelse af grænseværdierne for hverken nitrat eller pesticider for den sags skyld.

Dem som har gået forbi vandværket siden sommer, har ikke kunnet undgå at bemærke, at vi har renoveret boring 3.

Det blev en noget større og længere opgave end planlagt, både for os og vandboringfirmaet, Højfeldt. Der var problemer med, at det eksisterende foringsrør sad meget fast og vi havde en aftale om, at en gammel pumpe, som lå på bunden af boringen skulle op.

Det lykkedes ikke, men til gengæld blev pumpen støbt ind i cement så vi ikke får problemer med den. Som i kan se er den nye pumpestation flyttet fra en tørbrønd under terræn til et fint let tilgængeligt teknikskur over terræn. Der er nemlig kommet skærpede krav til sikker adgang til teknikken.

Der er nu nedsat et nyt foringsrør i boringen med en effektiv lukning med ekspanderende ler i hele dybden til filteret, så boringen nu er i fremtiden sikret mod nedsivning af overfladevand med eventuelle bakterier og pesticider langs med borehullet. Samtidig med nedsætning af nyt fore rør, er der monteret en ny pumpe og nyt pumperør.

Den nye pumpe er tilpasset det forbrugsmønster, som er på vandværket i dag. Den gamle pumpe kunne levere ca. 30 m³/t og den nye pumpe er dimensioneret til at levere maksimum 17 m³/t. 17 m³/t svarer til at vi kan nøjes med den ene pumpe til at forsyne hele Visse

Når der ind imellem i spidsperioderne er et større forbrug end 17m³/t, hjælper en af de 2 øvrige pumper i boring 1 og 2 med.

I det foregående har jeg nævnt det gode vandsamarbejde som vi har i vores kommune om grundvandsbeskyttelse.

Dette samarbejde er ophørt per 13/12 2017. Dette skyldes nye regler i vandsektorlo-

ven, som kort fortalt hindrer Aalborg Kommune i at være med i samarbejdet for grundvandsbeskyttelse. Da Kommunen tidligere har spillet en stor rolle i samarbejdet måtte dette ændres, så der er i stedet nu etableret en ny forening, nemlig Foreningen for Grundvandssamarbejde Aalborg, FGA. Der var stiftende generalforsamling 13/12 2017, hvor vi deltog med 3 mand. I bestyrelsen var vi enige om at være med i det fortsatte samarbejde.

Formålet med den nye foreningen er den samme som i det oprindelige samarbejde, og i stedet for Aalborg Kommune er aktieselskabet Aalborg Vand A/S nu blevet medlem, og repræsenterer således Aalborg Kommune, som ikke må deltage, da der er økonomi involveret.

Jeg plejer også at fortælle lidt om vandspild i vores ledningsnet, hvor vi gennem flere år, har kæmpet lidt for at holde kravet om mindre end 10 % spild, som ellers udløser et miljø tillæg. Kort fortalt har vi en måler ved afgang fra vandværket, den bliver sammenlignet med hvad der afregnes hos forbrugerne. Den forskel skal være så lille som muligt. Jeg er derfor glad for at kunne sige at vi er helt nede på 4,8 % i sidste vand år. Det er det laveste spild, som vi kan huske i bestyrelsen. Så det store arbejde, der er lagt af bestyrelsen har båret frugt. Vi har fundet en måde at lokalisere utætheder i forsyningsledningerne om virker. Vi vil selvfølgelig stadig opfordre til, at alle forbrugere hjælper med at holde øje med, om der er vandpytter på grunden der ikke plejer at være der. Det plejer i at være gode til.

Hvad koster vand generelt rundt omkring os?

Prisen varierer meget, men ligger typisk på mellem 40-70 kroner kr/m³. Den store variation hænger til dels også sammen med størrelsen på den faste afgift. Her i Visse var kubikmeterprisen i 2017, 41,96 kr/m³. I 2018 stiger den til 44,26 kr/m³.

Selve vandafgiften til Vandværkets pris er uændret 5,63 pr. m³ så stigningen skyldes alene øget afgift til kommunen og staten, som vi ingen indflydelse har på.

I de 44,26 indgår også 1,75 kr. kr/m³ til den fælles pulje for grundvandsbeskyttelse i Aalborg Kommune.

Traditionen tro vil jeg også i år komme med et par gode råd, så vi alle kan spare på vandet og vores pengepung.

Som sagt. Selvom vi er blevet gode til at finde utætheder og vi holder øje med vandforbruget, så har vi stadig brug for, at alle i forbrugere hjælper med at holde øje med, om der er noget som ikke er som det plejer. Derfor er det vigtigt at holde øje med områderne omkring husene. Er græsplænen mere våd end normalt eller synker fliserne i indkørslen, så kan det være tegn på at der er en utæthed, det kan hurtigt blive dyrt for os alle. Fra stopventilen og ind til jeres måler har vi svært ved at se utætheder, det kræver at vi har mistanke om at stikledningen ind til huset er utæt, så kan vi lukke vandet og se om utætheden er væk.

Ligeledes er det en god idé at kontrollere vandforbruget på jeres egen vandmåler f.eks. ved at aflæse vandmåleren hver måned. På den måde konstaterer I hurtigt uregelmæssigheder i egen installation inden det medfører store efterregninger. Det er ikke noget vi kan se på vandværket, da det ikke regnes som spild.

Hvis I har mistanke om en lækage, er der her en nem måde at tjekke jeres vandsystem ved på:

Luk alle vandhaner i huset og sørg for, at opvaskemaskiner og vaskemaskiner ikke kører. Tjek, om vandmåleren alligevel kører. På den måde kan I også tjekke, om I har et toilet, der løber konstant.

Det er nemme penge at spare.

2. Sidste års generalforsamling

Men nu hopper vi tilbage til sidste års generalforsamling, som blev afholdt den 13. marts 2017.

De der mødte op fik naturligvis beretning, regnskab og budget forelagt som sædvanligt og alle punkter blev efterfølgende godkendt af generalforsamlingen.

Under valg til bestyrelsen var der genvalg til Peter Rasmussen, Rudy Nielsen og Søren Christensen.

Efter generalforsamlingen kunne bestyrelsen konstituere sig med Rudy Nielsen som tilsynsførende, Eigil Stausholm som sekretær, Peter Bodin som kasserer, Peter Rasmussen som næstformand og mig selv som formand.

Til suppleanter var der genvalg til Jacob Kristensen og Aneta Achmirowicz blev nyvalgt.

Der var ligeledes genvalg til revisorerne Jørn Andersen og Arne Bloch, samt valg af Josephus Meys som suppleant.

3. Medlemmerne

Pr. 1. januar 2018 er antallet af forbrugere uændret 711 ift. Samme tid 2017, fordelt på parcelhuse, ejerlejligheder, andelsboliger, udlejningsboliger, landbrug, institutioner, restaurant, pizzeria, forretninger og værksteder. Alle disse forbrugere dækkes af i alt 616 afregningsmålere.

4. Bestyrelsesarbejdet

Vi har siden sidste generalforsamling afholdt 8 bestyrelsesmøder. Desuden har der været deltagelse fra vandværket ved møder med Aalborg Kommune om vandforsyningsplanen, grundvandsbeskyttelse og samarbejdet mellem vandværker i kommunen. Stiftende generalforsamling i FGA, Foreningen Grundvandssamarbejdet Aalborg, Temamøder om vandspild og den årlige tur til vandværksmesse i Aars, hvor vi får viden om den nyeste teknologi.

Som tidligere nævnt har vi indført et ledelsessystem, Thetys, på vandværket. Det er implementeret og i brug. Nu skal det bare vedligeholdes med data. Så vil det være et godt værktøj til nuværende og kommende bestyrelser.

Ligeledes er vores takstblad gældende fra 1. nov. 2017 til 31. okt. 2018 planmæssigt godkendt af Aalborg Kommune.

Ved hvert bestyrelsesmøde gennemgår kassereren pengestrømmen siden sidste møde i detaljer, så alle i bestyrelsen er fuldt opdateret om vandværkets økonomi.

Vi har som krævet indberettet årets vandforbrug til Aalborg Kommune. Hvor meget der oppumpet, hvor meget der er solgt og hvordan vandforbruget fordeles sig på de forskellige kategorier - parcelhuse, etageejendomme, institutioner, landhusholdninger, erhverv m.m.

Bestyrelsen gennemgår de obligatoriske vandanalyser og tjekker om vandet er i orden.

Vi har en tilfredsstillende vandkvalitet i vores vandværk. Vi får de obligatoriske vandanalyser udført løbende gennem året og vi ikke haft overskridelser i forhold til miljøstyrelsens gældende regler for de maksimale grænseværdier.

Vi holder særligt øje med variationerne i nitratindholdet, som desværre ligger i den høje ende for den øverste boring nummer 2. Den svinger lidt, men har altid holdt sig under grænseværdien. Men vi holder som sagt øje med det, og på baggrund af resultaterne fra den nye undersøgelse af nitratsens mulige indflydelse på antal tilfælde af tarmkræft, venter vi spændt på hvad sundhedsstyrelsen kommer frem med og hvilke konsekvenser, det eventuelt vil få i forbindelse med fastsættelse af fremtidige grænseværdier for nitrat.

På Kongshøj pumper vi det samme vand op som Aalborg Vand, så indtil videre lærer vi os op af dem og også af alle de andre omkringliggende vandværker, som er med i foreningen for grundvandsbeskyttelsen.

I 2017 er der talt og skrevet meget om fund af pesticidrester fra chloridazon brugt i landbruget op til 1996, hvor det blev udfaset. Det startede på Fyn, hvor der blev fundet rester, der oversteg de tilladelige grænseværdier for pesticider. På baggrund af den megen omtale af fund af nedbrydningsrester af sprøjtemidler med

aktivstoffet desphenyl-chloridazon, har Visse Vandværk den 22. september 2017 fået testet vores drikkevand fra de to idriftværende borerer ved Bavnehøj for dette stof og der er IKKE konstateret målelig forurening af vandet.

Og så har fortidens synder alligevel indhentet Visse Vandværk.

Ved en analyse udtaget 22-06-2016 blev for første gang konstateret et meget lille indhold (0,059 µg/l) af Diclorprop (2,4-DP) i vandet fra Boring 2.

Dichlorprop er en plantegift som blev brugt i landbruget fra 1963 til 2000, men den er nu helt forbudt.

Tilladelig grænseværdi er fastsat til 0,1 µg/l. Allerede 07-12-2016 var indholdet faldet i boring 2 til 0.021 µg/l og ved sidste kontrol 12-07-2017 til 0,011 µg/l altså næsten ikke måleligt med de nuværende målemetoder. Detektionsgrænsen er på 0.01 µg/l.

Boring 1 og boring 2 er testet og der er ikke fundet Diclorprop (2,4-DP) og da alle tre pumper leverer lige meget vand, sker der yderligere en fortynding af indholdet af pesticidresten. Renovering af boring overvejes og arbejdet iværksættes, hvis det vurderes, at den forbedrede forsejling kan hindre fremtidig forurening af boringen.

Udover de mange analyser holder bestyrelsen også nøje øje med vandforbruget: Hovedmålerene på vandværket aflæses jævnlige og vandforbruget kontrolleres som minimum fast 5 gange om året hvor aflæsningen 1. november danner grundlag for årsopgørelserne.

Vi har i Visse en vandindvindingstilladelse på 98.000 m³. Den har været fuldt tilstrækkelig i mange år og det ser ikke ud til at der bliver behov at søge om en forøgelse foreløbigt om nogensinde. Så skulle vores forsyningsområde da uventet blive forøget væsentligt.

Vi har i perioden fra 1. november 2016 til 31. oktober 2017 indvundet 66.709 m³. I samme periode har vandværket registreret et samlet vandforbrug ude hos forbrugerne på 63.534 m³.

Som nævnt tidligere, betyder det at vi kommer ud af 2017 med et lækage tab på 4,8 %. Det er væsentligt mindre end sidste år, hvor det målte spild var 17 %. Vi havde på forhånd en forventning om, at spildet ville være noget mindre end tidligere, og jeg synes det er et rigtig godt resultat, vi har opnået.

Vores vandtakster er uændrede i 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 og nu også 2018.

Den faste afgift for en ejendom med almindelig 2,5 m³ måler er således fortsat uændret 812,50 kroner inkl. moms.

Vandværkets kubikmeterpris forbliver uændret 5,63 kroner inkl. moms.

Kloakafgifter, bidrag til vandplan og statsafgifter har vi ingen indflydelse på, men Peter vil komme nærmere ind på tallene, når han gennemgår regnskabet.

Vi har i 2017 renoveret boring 3 og det var planen at boring 2 skulle renoveres i 2018, men grundet at arbejdet på boring 2 har trukket noget ud på grund af uforudsete forhold, samt at vi usikre på, hvad der kan ske efter den nye offentliggjorte undersøgelse af nitratindholdets betydning for eventuelle tarmkræfttilfælde er kommet frem, har vi besluttet at udsætte renovering af boring 2, som netop har det højeste nitratindhold.

Som i vil se i regnskabet har vi en god økonomi. Så bare rolig, selv om det er nogle forholdsvis store investeringer, der venter forude, så har vi likvider til dette så der forventes ingen stigninger på vandregningen. De aktuelle tal vil vores kasserer komme ind på under hans gennemgang af regnskabet.

Udover vores boringer på vandværket har vi også vore nødforsyningsanlæg på Brådalsvej at tænke på. Som nævnt på sidste generalforsamling havde vi indhentet et tilbud på renovering af anlægget, fordi vi længe har døjet med, at både pumpebrønd og målerbrønd er utætte og vi har et ønske om at brøndene og eltavlen bliver sløjftet og erstattet af et lille teknikhus på jordoverfladen. Vi har afsat 100.000 i 2019 i budgettet med en forventning om tilskud fra kommunen, men det beløb kommunen indtil videre vil give er ikke helt i tråd med den dialog vi havde med dem ved de første møder. Men planen har vi naturligvis ikke droppet.

5.Vedligeholdelsesarbejder

Et af de tilbagevendende vedligeholdelsesarbejder er den løbende udskiftning af vores vandmålere. Afregningen af vandforbruget skulle jo gerne være så retfærdigt som muligt. Det foregår ved at alle målerne, med kontraventiler bliver udskiftet med 6 års interval.

I 2017 blev målerne på Poulstrupvej, Månebakken, Himmelhøj, Vissebakkegaard og Bavnehøj med i alt 128 målere udskiftet og i 2018 er turen så igen kommet til de 114 målere på Kongshøjvej, Agrihøj, Dannerhøj. I forbindelse med målerudskiftningen foretager VVS-teknikeren en trykprøvning af jordledningen og tjekker selve installationen på ejendommen.

Den meget omkostningskrævende udskiftning af stikledninger, stophaner og anboringsbøjler blev tilbage i 2014 afsluttet for stort set hele Visse og alle stophaner er lokaliseret og indmålt. Senest er stikledning, stophane og målerbrønd til Vissevej 85 blevet fornyet.

Der har været enkelte GPS-opmålinger i 2017 for at vedligeholde vores database med ledningsplanerne, når der er lavet ændringer.

Der vil være fortsat være udskiftning og renovering af forsyningsledninger.

I 2017 fik vi renoveret vores pumpestyring og alarm sender, så softwaren lever op til dagens standard. I den forbindelse fik vi skiftet vores UPS, som er batteri back up med strøm til styringen ved eksterne el afbrydelser, og det viste sig at være en god investering, for som de fleste måske lagde mærke til havde vi et par strømaf-brydelser i løbet af 2017.

Udover de aktiviteter jeg har nævnt her, har der selvfølgelig været de sædvanlige mindre reparationer og vedligeholdelse af bygning, stophaner, installationer m.m.

.

6. Fremtidens aktiviteter

Bestyrelsen holder fortsat vores beredskabsplan opdateret herunder også vars-lingsplaner og kommunikationsveje i forbindelse med eventuelle større forurenin-ger.

Vi er nået til at beredskabsplanen helt enkelt henviser til Aalborg kommunes For-syningsvirksomhed ved en større forurening, så eventuel alarmering af miljøafde-lingen, embedslæge, beredskabsvæsenet, Aalborg Vand mfl. blot skal ske via et enkelt telefonnummer.

Så ved akutte miljøuheld skal vandforsyningsmyndigheden, vandværket eller an-dre involverede parter herunder også forbrugere kontakte Beredskabscenteret (Miljøvagten), på ALARM 112 hvis der er brug for assistance.

Som sagt er det besluttet, at vi venter lidt med forny vores grundvandspumper i boring 2, vi skal have mere viden fra kommunen ang. nitrat., så vi kan finde den bedste løsning, sammen med vores rådgivere. Men indtil videre regner vi stadig med, at det er næste skridt i renovering af boringerne.

Sidste år nævnte jeg at der, fra vandværkerne, var klager over manglende vedli-geholde af brandhanerne, det kan medføre store udgifter for vandværkerne, hvis der skulle komme en forurening i ledningsnettet. Det medførte at kommunen har afsat penge til fjernelse af brandhaner, som der ikke er brug for, samt at der nu foregår vedligehold af brandhanerne.

Vi har i den anledning foreslået 5 brandhaner, vi gerne vil have fjernet, og af dem blev en brandhane ved Vissebakkegaard fjernet i 2017. Vi forventer at en eller fle-re brandhaner fjernes i år og resten de næste år blandt andet en defekt brandha-ne på Parallelvej.

Så hvis en brandhane i nærheden af jer pludselig bliver fjernet, så skal i ikke være bange for at mangle vand, hvis huset står i flammer. I er helt sikkert dækket af en anden brandhane i nærheden og beredskabsvæsnet tankbiler.

7. Afslutning

Afslutningsvis vil jeg give den sædvanlige indsprøjtning om vigtigheden af at passe på vores drikkevand.

Et glas koldt vand fra hanen er naturens gave, der skånsomt er fravristet naturen, så I og jeres familie kan nyde det hele livet. Vand danner rammen om vores liv og er uden tvivl Danmarks mest værdifulde naturressource.

Nogle Fakta.

- **Jorden er et lukket system:** Det er det samme vand der eksisterer i dag som eksisterede for millioner af år siden.
- **Over 100 år:** Vil et vandmolekyle være 98 år i havet, 20 mdr. i fast form (is), omkring 2 uger i floder og søer og mindre end en uge i atmosfæren.
- **Fødevarer:** Menneskets fødevarerproduktion på hele jorden kræver 200.000.000 liter vand i sekundet.
- **Elefanter:** Kan lugte vand på flere kilometers afstand.
- **Øl:** Det kræver 170 liter vand at fremstille en ½ liter øl.
- Hvis alle nye kilder til forurening af vand kunne fjernes, ville 98 % af alt grundvand være fri for forurenende stoffer om 10 år.

Hvert år den 22. marts fejres Verdens Vanddag. Den internationale mærkedag giver forsyningerne her til lands mulighed for at gøre opmærksom på det vidunderlige vand, vi har i Danmark. Vand og sundhed er to sider af samme sag, og vi har det store privilegium i Danmark, at vi bare kan åbne for hanen og slukke tørsten i et glas dejligt, koldt og forfriskende vand. Og samtidig bliver der sørget for håndtering af spildevandet, så vi beskyttes mod sygdomme. Vand er kilden til alt liv og det basale fundament for et velfungerende samfund.

Da vores drikkevandforsyning i stort omfang er baseret på decentrale vandforsyninger, kan vi selv lokalt gøre en uvurderlig indsats i bestræbelserne på at bibeholde det rene drikkevand.

Så vi skal i videst muligt omfang spare naturen for miljøfarlige stoffer. Vi har alle tiders genbrugspladser, som tager imod alt det, vi har tilovers i husholdningen og produktionen: Malingsrester, olierester, kemikalierester ja kort sagt alt hvad der kan skade grundvandet.

Lige så vigtigt er det at undgå brug af pesticider og i den anledning vil vi gerne henvise til bagsiden på det nyligt omdelte Nyhedsbrev om "BRUG AF FÆRRE KEMIKALIER I HUS/HAVE" samt vores hjemmeside, hvor der er henvist til information om sprøjtefri haver og meget andet.

Med disse ord vil jeg sige tak til mine kolleger i bestyrelsen for det gode samarbejde vi har haft omkring de opgaver, der skulle løses i 2017.

Også en stor tak til vores faste håndværkere og til vores postomdeler Per Simonson, som har ansvaret for omdeling af nyhedsbrevet med indkaldelsen til generalforsamlingen og som hjemme i sit værksted adskiller de gamle udskiftede vandmålere i metal, stål og plastik og sikrer derved vandværket en lille ekstraindtægt.

Og tak til jer forbrugere, som er mødt op her i aften for at få et indblik i det arbejde, der udføres, for at sikre visseborgerne billigt, godt og rigeligt vand.

Tak for opmærksomheden.

8.Eventuelt – Indlæg til diskussion under eventuelt

Ingen indlæg.